

ISKOLAI SZUPERHŐSÖK KÉPREGÉNY- VERSENYE

Időtartam

65 perc

Korosztály

8-18 évesek

Cselekvésre ösztönző történetmesélés #ENDViolence az iskolában és az iskola körül

Tantárgyi kapcsolatok

Kreatív írás, művészet és rajz, állampolgári ismeretek, társadalomtudományok, földrajz, nyelv.

Tanulási eredmények

- Annak megértése, hogy a gyermekek elleni erőszak hogyan jelenik meg az iskolában és az iskola körül, és milyen hatással van ez rájuk.
- Együttérzés kialakítása az érintettekkel.
- Tudás és empátia ötvözése a történetmesélésben azzal a céllal, hogy mások is elköteleződjenek emellett a fontos ügy mellett.

Anyagok és előkészületek

- Nyomtassa ki és írassa alá a diákokkal és szüleikkel a Szülői beleegyező nyilatkozatot (**1. számú melléklet**).
- Nyomtassa ki a diákoknak a kézzel kitöltendő feladatlapot (**2. számú melléklet**).

Amennyiben a diákok rendelkeznek számítógépes hozzáféréssel, a nyomtatott változat helyett angol nyelven az online applikáció (<https://comiccontest.wufoo.com/forms/s1oba0t50khz682/>) is használható (elérhető 2018. szeptember 1-től október 21-ig).

- Indítsa el a **PowerPointot a videót** (**3. számú melléklet**). Amennyiben nincs lehetősége a PowerPoint levetítésére, használja a nyomtatható változatát!
- Álljanak rendelkezésre íróeszközök a rajzoláshoz és az íráshoz.

- A versenyről angol nyelven ezen a webhelyen talál további információt (elérhető október 5-étől):

<https://unicef.org/school-superhero-comic-contest>

Az óratervről

Az óraterv érzékeny áttekintést ad az iskolán belüli erőszakról, teret ad a biztonságos tanulási környezetet célzó megoldásokról való gondolkodásnak, valamint – egy kreatív szuperhősön keresztül – végigvezeti az osztályt egy történetmesélési foglalkozáson. A gyerekek benevezhetik saját szuperhősüket egy versenyre, amelynek célja egy olyan szuperhős megtalálása, aki gondoskodik az iskolák biztonságáról és békés mindennapjairól. A nyertes jutalma, hogy egy hivatásos művész és mesemondó segítségével életre keltheti ötleteit egy kiadásra kerülő képregényben.

Fontos dátumok

- **2018 október 21.:** a szuperhősök online benevezésének végső határideje
- **2018. november 16. – november 25.:** globális digitális szavazás
- **2018. december:** a nyertes kihirdetése
- **2019. július:** a képregény bemutatása online és az ENSZ globális fórumán, amelyen az oktatás és a béke témaköréhez kapcsolódó célokat (4. és 16.) tárgyalják meg.

Megjegyzés: A foglalkozást akkor is megszervezhetik, ha lekésik a határidőt, vagy ha nem szeretnének részt venni a képregényversenyen.

Háttérinformációk tanároknak

Ez a foglalkozás az UNICEF #ENDViolence (<https://www.unicef.org/endviolence/>) kampányának keretében jött létre. Kifejezetten az iskolán belüli és az iskola körüli erőszakra fókuszál, célja, hogy minden gyermek biztonságos helyen tanulhasson.

- Ha az UNICEF „Biztonságban tanulni” című oktatási csomagját használja, ezt a foglalkozást a 4. foglalkozásként találja meg benne. Címe: “Mit tehetek a saját környezetemben azért, hogy mindannyian biztonságban tanulhassunk?” Ebben az esetben kérjük, ugorjon a lejjebb található, 6. lépéshez.
- Az erőszak és a biztonság különböző helyeken, különböző emberek számára mást és mást jelent. Hagynunk kell, hogy a gyerekek, amennyire csak lehet, maguk határozzák meg, hogyan érintik őket ezek a problémák, és maguk jelölik ki azokat a területeket, amelyekkel foglalkozni szeretnének.

Az óra felépítése:

1-4. lépés: Elsőként ki kell alakítanunk az iskolán belüli és az iskola körüli erőszak problémájának közös megértését az osztályban. Ezt követően gondolkodjunk a biztonságos környezet kialakítását célzó megoldásokon. Ön mint tanár vezetheti a vitát és irányíthatja a tanulás folyamatát.

5-8. lépés: Ezekben a szakaszokban az osztály felfedezi, hogyan kell hatásos történetet írni, amelyet szuperhősökről szóló, kreatív történetírási feladat követ. A diákok párokban és egyedül dolgoznak.

Szükség szerint igazítsa az óra tartalmát az adott korcsoporthoz és kontextushoz. A PowerPoint (**3. számú melléklet**) támpontot ad ahhoz, hogyan beszéljünk a tanulóknak az iskolai erőszakról, hogyan vezessünk vitát, és hogyan mutassuk be a kreatív szuperhősalkotó foglalkozást. Az egyes diaképek használhatóak eredeti vagy átalakított formában is. Fiatalabb tanulók esetében bizonyos tartalmakkal kapcsolatban további magyarázatra lehet szükség.

Óraterv

1. lépés: Előkészítés: 2. dia

Indítsa el a diavetítést (**3. számú melléklet**) a beszélgetés elősegítéséhez és az osztály aktivizálásához. Magyarozza el a tanulóknak, melyek a foglalkozás céljai és lépései. Használja ehhez a 2. diát!

- *Most egy olyan problémáról fogunk tanulni, amellyel sok gyerek és fiatal küzd a világon nap mint nap.*
- *Kitalálunk egy szuperhősről szóló képregénytörténetet, hogy azon keresztül másokkal is megosszuk a problémáról tanultakat, így ők is tudomást szereznek róla.*
- *Ha szeretnétek, benevezhetjük a szuperhőseinket az Iskolai Szuperhősök Képregényversenyére, hogy felhívjuk az emberek figyelmét erre a problémára, és cselekvésre buzdítsuk őket.*
- *A nyertes jutalma, hogy létrehozhat egy igazi, online megjelenő képregényt, amelyet az ENSZ-ben is bemutatnak.*

2. lépés: A probléma felvezetése: 3. és 4. dia

Használja a PowerPoint 4. diáján található képet vitaindítóként:

- *Szerinted hogyan érzik magukat ezek az emberek? Honnan tudod? Ki miatt érzik így magukat?* Kérje meg a diákokat, hogy először gondolkodjanak egyedül a válaszokon, majd vitassák meg párban az ötleteiket mielőtt az egész osztállyal együtt megbeszélnék azokat.

3. lépés: A probléma felfedezése: 5-10. dia

A következő szakasz és a hozzá tartozó diák támpontot adnak annak elmagyarázásához, hogy mit jelent, hogy néz ki és mihez vezet az iskolai erőszak. Ezt a részt – amelyet igény szerint átalakíthat – körültekintően mutassa be az osztálynak.

Kösse össze a 2. lépésben lefolytatott beszélgetést azzal a gondolattal, hogy a való életben az ilyen cselekvések közül sok „erőszakosnak” tekinthető és ahhoz vezet, hogy a gyerekek nem érzik magukat biztonságban.

Vitavezetőként segítse az osztályt az iskolán belüli és iskola körüli erőszak formáinak meghatározásában:

- *Milyen példákat tudunk felhozni az iskolai erőszakra?*

Kérje meg a diákokat, hogy készítsenek egy listát olyan különböző cselekvésekről, amelyeket ők iskolán belüli vagy iskola körüli erőszaknak tekintenek. Ösztönzőként használja az 5. PowerPoint-diát.

- *Ki az iskolai erőszak elkövetője és áldozata? Hol történik a leggyakrabban iskolai erőszak?*

Kérje meg a diákokat, hogy gondolkodjanak azon, hol történik erőszak és ki az elkövető. Használja a 6. és 7. PowerPoint diákat ösztönzőként vagy az összefoglaláshoz.

- *Hogyan érint valakit az, ha iskolai erőszakot tapasztal?*

Kérje meg a diákokat, hogy vitassák meg, milyen hatása lehet az iskolai erőszaknak egy gyerekre.

Kérje meg a diákokat, hogy jegyezzék fel az ötleteiket vagy írják fel azokat egy „munkafalra”, illetve egy nagy papírra, hogy a kreatív írás során majd visszautalhassanak ezekre.

A teljes osztállyal dolgozva kérjen meg 2-3 csoportot, hogy ossza meg a gondolatait. Használja a 9. diát a gyermekek elleni erőszak lehetséges hatásainak összefoglalásához.

Ugorjon a 10. diára, és kérje meg a diákokat, hogy gondolkodjanak azon, mennyire vagyunk tudatában ezeknek a problémáknak.

- *Beszélgetnek az emberek a mi iskolánkban ezekről a problémákról?*
- *Az általunk megvitatott problémák közül bizonyos problémák jobban idekapcsolódnak, mint mások?*
- *A nyilvánosságban szó van ezekről a problémákról?*

Ösztönözze a diákokat arra, hogy gondolkodjanak azon, mennyire tudatos a saját közösségük, és hogyan lehetne az általuk kitalált történetről tájékoztatni az embereket és cselekvésre ösztönözni őket az erőszak megszüntetése érdekében.

4.a. lépés: Megoldáskeresés: 11. dia

Míg az óraterv előző lépései arra szolgálnak, hogy megalapozzák a probléma megértését és együttérzést keltsenek a diákokban a szituáció iránt, addig a 4. lépés megoldásorientált, amelynek célja, hogy elősegítse a kritikus gondolkodást és ösztönözze a beszélgetést az osztályban arról, hogy mi tesz egy iskolát biztonságossá, és hogyan tudnak a tanulók akár egyedül vagy együtt hozzájárulni a biztonságos és befogadó tanulási környezet kialakításához.

Válasszon ki egy-két választ az osztályból az alábbi kérdésekre:

- *Mi tesz egy iskolát biztonságossá?*
- *Mi jellemzi a biztonságos iskolákat?*

Használja a 11. diát a biztonságos iskolai környezetet megalapozó tényezőkről (pl. a befogadás és a tisztelet pozitív kultúrája, biztonságos infrastruktúra, védett iskolai környezet stb.) a gondolkodás ösztönzéséhez és az összegzéshez.

Ha célszerűnek látja, helyezze a vitát a tanulók saját iskolájának összefüggésébe.

- *Mi teszi az iskolánkat biztonságossá és min tudnánk változtatni annak érdekében, hogy még biztonságosabb legyen?*
- *Ti mit tesztek azért, hogy biztonságban tudjátok egymást a tanulásakor, és mire lenne szükségetek a többiek részéről (a tanároktól, az iskolai dolgozóktól, a döntéshozóktól) ahhoz, hogy biztonságban tanulhassatok?*

4.b. lépés: Kapcsolódás a Globális Célokhoz (fakultatív): 12. dia

Az iskolát biztonságossá tévő megoldások továbbgondolásaként ismertesse a Globális Célok mentén kialakított tervet a szegénység felszámolására, a béke elősegítésére és bolygónk védelmére. Magyarázza el, hogy ebbe a cselekvési tervbe beletartozik az is, hogy minden gyermek számára biztosítva legyen a biztonságos oktatáshoz való hozzáférés.

Mutassa be a Globális Célok a 12. dián található poszter segítségével. Magyarázza el a következőket:

- A világ vezetői megegyeztek arról, hogy 2030-ig teljesítenek 17 Globális Célt, köztük azt, hogy minden gyermek hozzáférjen az oktatáshoz, és hogy egy gyermeket se érhessen erőszak. Ezek a célok a biztonságban tanulást olyan jogként ismerik el, amely nélkül a többi cél nem teljesíthető.
- Az iskolai szuperhős kitalálása kreatív megoldás arra, hogy felhívjuk rá a világ figyelmét: minden gyereknek biztonságban kellene tanulnia.

A szuperhősök megmutatják, milyen szerepet játszanak a fiatalok az iskola biztonságossá tételében és a célok elérésében.

A nyertes képregény bemutatásra kerül a világ vezetői és az ENSZ nyilvánossága előtt, a minőségi oktatás, valamint a béke és az igazság két céljáról szóló kormányzati prezentációk során.

Ha a diákok nem ismerik a Globális Célokot vagy kíváncsiak ezekre, megmutathatja nekik a következő linken elérhető animációs kisfilmet, amelyben magyar szinkronnal ismertetik meg a Globális Célokot:

<https://www.youtube.com/watch?v=AL2L3pv-444>

5. lépés: A foglalkozás elkezdése – Miért és hogyan meséljünk el egy történetet: 13-16. dia

Most, hogy a diákok már sokat gondolkodtak az iskolán belüli és iskola körüli erőszakról, ismétlje el nekik, hogy a probléma elleni fellépés egyik módja a tudatosság kialakítása és az emberek tájékoztatása arról, hogy szerintünk nagyon fontos, hogy minden gyerek biztonságos iskolába járhasson. Magyarázza el, hogy ezért fogják megírni a történetet.

A foglalkozást kezdje azzal, hogy megkérdezi a diákokat a történetekkel kapcsolatos tapasztalataikról (13. dia).

- *Soroljátok fel néhányat a kedvenc történeteitek közül!*
- *Mi teszi ezeket a történeteket jó sztorivá?*
- *Milyen hatással vannak rájuk ezek a történetek?*

Magyarázza el, hogy a történetek miért alkalmasak a problémák megvilágítására (14. dia).

- *Miért mondjunk történeteket?*

Magyarázza el, hogy az olvasás, a történetek nézése vagy hallgatása olyan területeket aktivál az agyban, amelyek segítenek minket az érzelmek megélésében. Ha összehasonlítjuk a történetek által keltett agyi aktivációt azzal, amit az agyunk pusztán tények hallatán végez, világossá válik, hogy a történetek révén sokkal könnyebben értünk meg, kapcsolunk össze információkat és emlékezünk rájuk, mint ha csak tényeket közlünk velünk.

Magyarázza el, hogyan kell létrehozni a cselekménysorozatot (angolul: story line) (15. dia):

- *Először is ismertetek kell a témát, amely nekünk már megvan.*
- *A legtöbb történet egy konfliktust és annak megoldását mutatja be. Milyen problémák és megoldások kapcsolódnak a ti témátokhoz?*
- *Találjátok ki a szereplőiteket, majd vázoljátok fel a történet elejét, közepét és végét.*
- *Végül találjátok ki, milyen érzelmek kapcsolódnak a történethez, és milyen érzelmeket szeretnétek az olvasóban kelteni. Bennetek milyen érzelmeket keltenek a kedvenc történeteitek? Ösztönöz benneteket? Megkönnyebbültök tőle? Megindít benneteket?*
- *Összefoglalva: a foglalkozás első részében felfedezünk egy problémát, azután pedig egy érdekes történetet és egy, a történet elmesélését segítő szuperhősszereplőt fogunk megalkotni.*

Megjegyzés: A sroryline-módszerről magyar nyelven a következő helyeken talál részletes leírást és gyakorlati bemutatót: <https://prezi.com/gvr1mjnaoaes/storyline-modszer/> és http://acta.bibl.u-szeged.hu/48938/1/modszertani_057_001_034-039.pdf.

6. lépés: Legyünk kreatívak: karakter- és történetalkotás: 16-22. dia

Ez a szakasz segít a diákoknak az iskolai szuperhősük kitalálásában.

Magyarázza el a diákoknak, mi a célja annak, hogy az iskolai erőszak témáját egy történetben dolgozzák fel. Mutassa be a gyerekeknek az Iskolai Szuperhősök Képregényversenyét (17. dia)!

- *Próbáljunk meg véget vetni az iskolai erőszaknak, hogy mindenki biztonságban tanulhasson.*
- *Az iskola körüli erőszak ellen az első lépés az, hogy tudatosítsuk annak létezését az emberekben.*
- *A történet megírása segít majd abban, hogy a világon mindenkit arra ösztönözzünk, hogy lépjen fel az iskolán belüli és körüli erőszak ellen.*
- *Szuperhőseitek részt vehetnek az Iskolai Szuperhősök Képregényversenyén, egy olyan világméretű szavazáson, ahol kiválasztják a legjobbakat – és ezzel megnyerhetitek a lehetőséget arra, hogy egy igazi képregény készüljön a szuperhősötökről.*

Foglalja össze az előző szakaszban folytatott beszélgetést, és emlékeztesse a diákokat történetük témájára (18. dia).

- *A történeteknek tájékoztatni kell az olvasót és ösztönözni arra, hogy véget vessen az erőszaknak és biztosítsa, hogy senkit se érjen fenyegetés vagy bántalmazás iskolába menet, iskolából jövet, az iskolában, az iskola körül vagy az iskolához kapcsolódó események során. Tudatosítjuk az emberekben azt a tényt, hogy minden gyermeknek joga van biztonságban tanulni.*

Ossza ki a feladatlapot (**2. számú melléklet**), és alkosson párokat vagy csoportokat, hogy a tanulók együtt dolgozzanak az 1. oldalon. Felhívjuk a figyelmét arra, hogy a feladatlap csak támpontként szolgál, nem szükséges, hogy a diákok a felsorolt problémákra és szupererőkre korlátozódjanak.

1. Válasszanak ki egy megoldandó problémát (19. dia)!

- Kérje meg a diákokat, hogy mindenki önállóan válassza ki azt a problémát, amelynek megoldását a legjobban várja a szuperhősétől.
- Kérje meg őket, hogy osztályban vagy csoportokban vázolják fel a problémákat és a megoldásokat.
- Nézzék meg, milyen tényezők játszanak szerepet a problémában, hogyan érinti mindez a diákokat, és hogyan oldható meg a probléma.

Amikor ezzel elkészültek, kérje meg a diákokat, hogy lapozzanak a feladatlap 2. oldalára és dolgozzanak önállóan.

2. A szupererő kiválasztása (20. dia)

- Kérje meg a diákokat, hogy gondolják ki, milyen szupererő lenne hasznos a csoport által kiválasztott probléma megoldásában.

3. Karakterépítés

- Kérje meg a diákokat, hogy kezdjék el felépíteni a szereplőjüket annak szupererejéből kiindulva. Adjanak nevet a karakterüknek, találják ki, honnan származik, mi a küldetése, és milyen egyéb jellemzőkkel rendelkezik. Ez segít majd kitalálni a cselekmény részleteit, ami a következő feladat lesz.

Lapozzon a feladatlap 3. oldalára.

4. A történet íve (21. dia)

- Kérje meg a diákokat, hogy vázolják fel szuperhősük „kalandját”.
- Emlékeztesse őket arra, hogy a kaland végén megoldást kell találniuk az általuk kiválasztott problémára.
- Idézz fel számukra, hogy minden jó történetnek van eleje, közepe és vége.
- Emlékeztesse őket arra is, hogy gondoljanak vissza, hogyan érezték magukat, amikor a gyermekek elleni erőszak hatásairól beszélgettek. Érzelemgazdagabbá válhat ezáltal a történet?

A történet eleje: a diákok elmagyarázzák hol és miért történik a probléma.

A történet közepe: a diákok bemutatják a szuperhősüket és elmagyarázzák, hogy az hogyan tudja megoldani a problémát.

A történet vége: a diákok végül leírják, hogyan jut túl a szuperhős a problémán, és hogy néz ki most a világ.

7. lépés: A szuperhős lerajzolása: 22. dia

Az utolsó foglalkozáshoz lapozzon a feladatlap 4. oldalára, és ossza ki a rajzoláshoz szükséges eszközöket. Kérjük vegye figyelembe, hogy a rajzolás kötelező eleme a versenynek, tehát a pályázat csak ezzel együtt értékelhető.

5. Rajzolás (22. dia)

- Biztassa a tanulókat, hogy rajzolják meg az általuk kitalált karaktert.
- Ha a feladatot rajzórán végzik, ez remek lehetőség arra, hogy a diákok megmutathassák művészi képességeiket és az általuk ismert technikákat. Mindazonáltal a rajzok minősége a versenyben nem döntő tényező: pálcikaemberek és egyszerű rajzok is elfogadhatóak.

8. lépés: Befejezés és benevezés a versenyre

Mondja el a diákoknak, hogy az általuk létrehozott történettel benevezhetnek az Iskolai Szuperhősök Képregényversenyére. Az ehhez kapcsolódó instrukciókat és a főbb határidőket lejjebb láthatja.

További foglalkozások

- Ötleteiket megvitatta keltsék életre a szuperhőst a saját iskolájukban! Hogyan válhatunk mindannyian olyan hétköznapi szuperhősökké, akik biztosítják, hogy mindenki biztonságban tanulhasson? (23-24. dia)
- Ösztönözze a diákjait képregénytörténetek mesélésére a Globális Célokról szóló képregényekkel, amelyek magyar nyelvű változatban letölthetők a következő linkekről:
<https://www.avilaglegnagyobbtanoraja.hu/kepregeny.pdf>
https://www.avilaglegnagyobbtanoraja.hu/letoltes/kepregeny_Chakra.pdf
angol nyelven az alábbi helyen érthetők még el képregények a témában: www.comicsunitingnations.org
- Az angol nyelvű tanári útmutató a képregények osztályban történő használatáról elérhető itt.:
http://cdn.worldslargestlesson.globalgoals.org/2016/07/COMICS-TEACHER-GUIDE_Sep-2017.pdf

- Fordítson több időt arra, hogy az osztályban a diákok megoszthassák egymással szuperhőseik történetét. Ez akár szerepjáték, akár „rögzített kerettel” dolgozó drámatechnika, kérdésfeltevések vagy alternatív történetvégzések formájában is történhet.

Fontos instrukciók és határidők a diákok munkáinak beadásához

2018. október 21-ig nevezze be tanítványinak szuperhőseit a versenyre!

- **Szkennelje be és küldje el e-mailben tanítványai munkáit az engage@unicef.org címre.**
- Amennyiben a diákok a (szeptember 1-től élő) digitális applikáción keresztül, online vettek részt a műhelymunkában, alkotásaikat a program automatikusan benevezi.

A beszkennelt pályázatokhoz csatolja az 1. számú mellékletben található *Szülői beleegyező nyilatkozatot*. A digitális applikáción keresztül nevező diákok csak szülői beleegyezéssel vehetnek részt a versenyen, és meg kell adniuk szülőjük/gyámjuk elérhetőségét. A legjobb pályázatokat a képregényverseny weboldalán választják ki globális szavazás révén. A nyertes egy hivatásos csapattal együttműködve létrehozhat egy képregényt, és online bemutathatja azt az ENSZ előtt.

A képregényverseny ütemezése

- **2018 október 21.:** A szuperhősök benevezésének végső határideje
- **2018. november 16-25.:** Globális digitális szavazás
- **2018. december:** A győztes kihirdetése
- **2019. július:** A képregény bemutatása online, valamint az ENSZ – az oktatás és a béke témaköréhez kapcsolódó Globális Célok (4. és 16.) tárgyaló – globális fórumán.

Megjegyzés: A foglalkozást akkor is megtarthatják, ha lekésik a határidőt, vagy ha nem szeretnének részt venni a képregényversenyen.

KÖVESSE A KAMPÁNYT!

Ossza meg!

Töltsön fel fotókat vagy videókat a szuperhőseiken és rajzaikon dolgozó versenyzőkről és munkáikról!

Szavazzon!

Motiválja tanítványait a november 15-étől 26-áig tartó online szavazáson való részvételre!

A kampány weboldala október 5-étől lesz elérhető: <https://www.unicef.org/school-superhero-comic-contest>

Kapcsolódjon a közösségi médiához az alábbi hashtagek révén!

#ComicContest
#ENDViolence
#WorldsLargestLesson

Jelölje meg az UNICEF a Világ Legnagyobb Tanórója programját és a Comics Uniting Nations-t!

Facebook: @UNICEF @TheWorldsLargestLesson @ComicsUnitingNations